

PROJEKTNAPLÓ

**VASVÁRISOK A BETYÁROK ÉS A
SZABADSÁGHŐSÖK NYOMÁBAN A DÉLVIDÉKEN**

2016. JÚNIUS 4-7.

Székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium

7. A és 7. B osztálya

Az előkészületek (2016. május 23-június 3.)

A szerbiai osztálykirándulásunkat megelőző osztályfőnöki órán mindkét osztályosztályfőnöke: Kohutné Simon Erika és Juhász Judit tanárnők elmondták az összes olyan dolgot, ami fontos lesz a kiránduláson. Elmesélték az előző évek tapasztalatai alapján, hogyan zajlottak a „Határtalanul” programok. Felhívták a figyelmünket a réteges öltözködésre, a kulturált viselkedésre és az energiaital mellőzésére.

Történelemórán tanárnőnk, Havranek Mária, elmagyarázta, hogyan kerülnek a szomszédos országokba magyarok. Beszélt a trianoni békeszerződésről, ill. annak következményeiről, a határon túli magyarok helyzetéről és Szerbia történelméről is. Térképen megkerestük azokat a településeket ahová megyünk (pl.: Kishegyes, Törökbecse). Mesélt még nekünk a Vajdaság három fő részéről: Bánátról, Bácskáról és Szerémségről is.

Földrajzórán Baranyai László tanár úr beszélt Szerbia természeti kincseiről, gazdasági helyzetéről, problémáiról és lehetőségeiről is. Az előkészületek során adományt gyűjtöttünk egy kinti magyar iskola számára, mindegyikünk hozott egy-két füzetet vagy tollat, ceruzát, könyvet.

Az előkészítő órákhoz tartozott még két kirándulás is. 2016. május 30-án elmentünk a székesfehérvári szerb ortodox templomba. Ez a Palotavárosban, a Rác utcai skanzenben található, és az ikonosztáza egyedülálló Magyarországon. A skanzen kialakításáért és a templom felújításáért Székesfehérvár 1989-ben megkapta az Európa Nostra fődíját. A templomot a fehérvári szerb nemzetiségi önkormányzat képviselője mutatta meg nekünk. Ez a program sokak számára azért is érdekes volt, mert a templom nagyon közel van a belvároshoz, mégsem voltunk még ott. Azt gondoltuk, hogy ez is „csak egy szimpla templom a sok közül”, ám kiderült, hogy ez egy görögkeleti templom, és belülről egyáltalán nem hasonlít a többire. Június 1-jén mindkét osztály Budapestre utazott a Magyarországi Házába, ahol a Mi, magyarok c. kiállítást néztük meg, és még rendhagyó nyelvtanórán is részt vettünk. A kiállítás azért volt jó, mert szinte mindent meg lehetett fogni, ki lehetett próbálni.

Az előkészítő foglalkozásokhoz tartozott egy internetes gyűjtőmunkára épülő „verseny” is. Előre kiadott témákból kellett prezentációkat készítenünk 3-4 fős csoportmunkában. Ezeket elő is adtuk egymásnak, így megismerkedhettünk azokkal a híres emberekkel, történelmi jelentőségű helyszínekkel, amiket a kirándulás során látni fogunk. Ezeket le is rajzoltuk. Az órák vidáman teltek, és rengeteg új információval gazdagodhattunk.

1. nap (2016. június 4.)

Az 1. napon 6:45 előtt kellett megérkezni a Vasvári mellé. A bepakolás elvileg 6:45-kor kezdődött volna el, és az indulást 7 órára tették. Ez azonban egy órát csúszott, mivel emeletes busszal mentünk volna, de e helyett két buszt kaptunk, melyek minősége és állapota eléggé eltérő volt, a szülők végül úgy döntöttek, hogy induljunk el azzal, ami van. Így végül kb. egy óra késéssel keltünk útra. Az első pihenőnél, valahol Pest mellett, megálltunk tankolni, de a sofőrök nem tudták kifizetni a 200.000 forintos tankolást, ezért várnunk kellett több mint egy órát, amíg valaki meghozta a pénzt, közben kiderült az is, hogy az egyik busz sofőrjét is le kell cserélni, illetve a kisbuszt is meg kell szerelni. A várakozást kihasználták a sofőrök, és megszerelték a buszt. Ezek után szerencsére a határnál nem kellett sokat várni, gyorsan átengedtek bennünket. Majd felvettük az idegenvezetőt, pontosabban mondva a honismereti vezetőt: Szabó Attilát, aki mindenhova elkísért bennünket. Mivel rengeteget késtünk a reggeli gondok miatt, a mai napra tervezett program felborult. Később kiderült, hogy az eredeti programot is át kellett szervezni, hogy oda is eljussunk, amit ma kihagytunk.

Ezen a napon az egyetlen programunk Tóthfalun volt, ahol több magyar csoporttal és a helyiekkel együtt megemlékeztünk a Nemzeti Összetartozás Napjáról. A közös előadáshoz tartozott versmondás és éneklés is. Ez után minden csoport egy-egy koszorút helyezett a templom előtt álló turulszoborra. Az idegenvezető beszélt egy kicsit a templomnál található többi szoborról is, elmesélte, hogy a falu nem a tótokról, hanem egy Tóth József nevű emberről kapta a nevét, ezért írják a falu nevét 'th'-val. Majd megismerkedhettünk a többi diákkal, szerintem ez volt a legjobb, mivel megtudhattuk, hogy milyen magyar embernek lenni egy olyan országban, ahol az embereknek csak néhány százaléka magyar. Ez után elindultunk Kishegyesre a Kátai-tanyára, a szállásunkra.

A Kátai tanyán 7 órakor volt a vacsora, miután jól laktunk, körbenéztünk a tanyán, megnéztük az állatokat: lovakat, szamarakat, tyúkokat, cicákat, a játszóteret és a fitneszgépeket. Játszottunk egy kicsit, majd elosztottuk a szobákat. A szobabeosztást már az indulás előtt egy nappal elintéztük: a Kátai-tanyán voltak a fiúk és néhány lány, a többiek bent, a faluban, a kulcsos házban és a vendégházban kaptak helyet. Minden szállásra jutott néhány tanár is. Én a kulcsos házban aludtam, velünk volt Kohutné tanárnő és Lukács tanárnő is. A szállásra érkezve szomorúan tapasztaltuk, hogy nem mindenhova ér el a WiFi jel, így az egyikünk ágyának tetején ülve terheltük a rendszert minden nap.

2. nap (2016. június 5.)

Azokat, akik a faluban aludtak, reggel 7:15-kor busszal bevitték a Kátai-tanyához, ahol megreggeliztünk.

Az első megállónk a Tisza-parton az Óbecse és a Törökbecse közötti óriás zsilipnél volt, amit Türr István szabadságharcos tervezett Gustav Eiffellel együtt. A zsilipnek köszönhetően régen a helyi sport a vízilabda lett, s nagyon sok híres, válogatott sportoló származott innen. Sétáltunk egy kicsit, majd elindultunk Elemérre, a délvidéki aradi vértanú, Kiss Ernő szülőfalujába. Itt az egyik busz kereke beleragadt egy gödörbe, és csak egy traktorral tudták kihúzni onnan. Megnéztük a templom kriptájában Kiss Ernő vértanú sírját, amit meg is koszorúztunk. Közösségi munkaként a templom körül levágtuk a fűvet, takarítottunk és szemetet is szedtünk.

A következő program Óbegán, a Császár-tó Speciális Rezervátumban volt, ahol volt egy kis szabadidőnk, így fagyizhattunk, majd egy turistahajóval hajóztunk végig a Császár-tón. A tó alakja egy 'S' betűre hasonlít a legjobban, a kanyarokban a hajó sebessége elérte a 6 km/h-t is! A szerb vadórtól megtudtuk, hogy a tó a világ legjelentősebb vizes élőhelyei közé tartozik, s ezért kiemelten védett terület. A nagyon gazdag élővilágból mi főleg gémekeket láttunk, a hajózás végére már meg tudtuk különböztetni a szürke és a vörös gémet, a kárókatonát és a kócsagot és a gólyákat. Legnagyobb sajnálatomra még a kilátóból sem láttunk ragadozó madarakat: héját és sast. Ezen a napon ez a program tetszett a legjobban.

Az utolsó helyszín Écskán volt, itt az écskai Lázár-kastélyt néztük meg, felidéztek előtte Lázár Vilmos életét. Sajnos a kastélyba nem mehettünk be, mivel ott most egy hotel működik.

Elvileg ezután lett volna egy kis szabadidőnk a száláson, de mivel az első nap késtünk, ezért a kastélyból vacsorázni mentünk. A vacsora, mint mindig 7-kor volt, ezután egyenesen a szállásra buszoztunk.

3. nap (2016. június 6.)

Ma is reggel 7:15 kor indultunk busszal a Kátai-tanyára. Reggeli után megkaptuk a hideg ebédet, és elindultunk.

Először Szabadkára mentünk el. Megnéztük a város néhány nevezetességét: A Népszínházat, a Raichl-palotát, a városházát. Az utóbbiba bementünk, és meghallgattunk egy előadást a szecesszióról. Majd a temető mellett megemlékeztünk a délvidéki szerb népiirtás áldozatairól is. A városról a tanáraink által készített feladatlapot is ki kellett töltenünk. Majd Zentára ugrottunk be, ebben a városban még a magyarok vannak többségben, sétáltunk a Tisza-parton, megnéztük a zentai csata emlékművét, ami azért volt jelentős, mert a Savoyai Jenő által vezetett hadak legyőzték a törököket, s így a törököktől felszabadult Magyarország majdnem teljes területe.

Ez után az adai iskolába látogattunk el. Odaadtuk az adományokat, és meséltünk az iskolánkról, városunkról. A fiúk egy focimeccset is játszottak az ottani diákokkal. A meccs eredménye 4:3 lett a hazaiaknak, azaz mi vereséget szenvedtünk. A helyi iskola igazgatónője azzal vigasztalt bennünket, hogy eddig mindenki kikapott az adaiaktól, de minket csak egy góllal sikerült legyőzniük.

Törökbecsén megnéztük Leiningen Westerburg Károly mellszobrát. Itt megismertük Micsik Bélát, aki később a hangszerbemutatót tartotta. Az aracsi pusztatemplomba is elmentünk, ahol meghallgattuk az épület történetét. Szó volt az eredeti templomról, a felújításokról és a kopjafák visszahelyezéséről is.

Este visszamentünk a Kátai-tanyára, ahol vacsora előtt volt még egy kis időnk. Voltak, akik a játszótéren foglalták el magukat, voltak akik konditeremben, és voltak, akik az állatokat simogatták.

Vacsora után Micsik Béla hittanár zenei bemutatót tartott. Megmutatta nekünk a körtemuzsikát, az okarinát, a pásztorfurulyát, a dorombot, a dűnnyögőt és a tekerőt. Mindegyik hangszer működését elmesélte, majd játszott rajta, sőt még némelyiket nekünk is odaadta. Nekem nagyon tetszett ez a program, mivel az előadás nagyon mókás volt, és megismerhettük a délvidéki magyarok jellegzetes hangszereit. Az előadása végén ezt mondta: „Tudom, úgy érzitek magatokat itt, mint a vendégek. De ez helytelen. Érezzétek magatokat úgy, mintha otthon, a saját hazátokban lennétek, mert lehet, hogy van egy kis határ

az országok között, de a lelkünkben sosem lesz különbség." Ez a mondat mindenkit nagyon megfogott, nem véletlenül.

Miután visszaérkeztünk a szállásra elkezdtünk összepakolni magunk után, hogy reggel hamarabb elkészüljünk.

4. nap (2016. június 7.)

Ezen a napon reggel kicsit korábban keltünk, hogy be tudjuk fejezni az összepakolást. Megreggeliztünk, bepakoltunk a buszokba, megkaptuk az ebédet, majd 8 óra körül elindultunk.

A negyedik napon először Újvidékre mentünk, ahol a város főterét néztük meg, majd a várossal szemben, a Duna másik partján lévő Péterváradra látogattunk. Itt áll Európa legnagyobb, teljesen ép erődítményrendszere, mely a középkorban a törökök elleni védelmet szolgálta, és régen a Duna Gibraltárjának is nevezték. A várban az idegenvezetőnk elmesélte nekünk az óra történetét, ami fordítva jár, és a vár múltbeli hadászati fontosságát. Lementünk a vár alatt húzódó alagútrendszerbe, amiben 1 km-t végigjártunk. Közben megismertük a vár felszereltségét, felkészültségét minden eshetőségre, a katonák ruházatát és életét lent az alagutakban. Tetszett, hogy a vár tervezői mindenre gondoltak, pl. a szintek között két párhuzamosan futó lépcső volt, hogy a le- és a felmenő katonák ne ütközzenek össze, ugyanakkor én biztosan nem lettem volna ott katoná, mert nekik sötétben kellett ott szolgálatot teljesíteniük, mivel a sok robbanószer miatt nem gyújthattak tüzet.

Ezek után Belgrádba mentünk. A várnál meghallgattuk az 1456-os nándorfehérvári csata történetét, hogy hogyan nyerték meg a magyarok a reménytelennek tűnő csatát, és hogy később a törököknek hogyan sikerült mégis elfoglalnia azt 1521-ben. Az emlékkőnél együtt elénekeltük a magyar himnuszt.

Hazafelé vezető út közben megálltunk Újvidéken egy boltnál. Itt vehettünk ajándékokat, édességeket és ennivalót a további útra. Ezután még egy hatórás buszozás következett, míg végül éjfélkor újra Székesfehérváron voltunk, a szülők legnagyobb örömeire épen és egészségesen hazaérkeztünk. A kései órákban is tölünk zengett a vasút parkolója, mindenki örült és ölelgetett mindenkit. Őszintén szólva, én bármikor szívesen visszalátogatnék Szerbiába, főként Belgrádba, Szabadkára, és a Kátai Tanyára.

Értékelő órák és a témanap (2016. június 9. és 14.)

A kirándulást követő napot mindenki otthon töltötte, mivel nagyon későn, éjfélkor értünk haza. Sajnos azonban a rákövetkező napon már be kellett menni a suliba. Aznap minden tanárnak elmeséltük az összes élményünket. Volt, hogy a meséléssel ment el az egész óra. Majd sor került két osztályfőnöki órán az értékelő órákra is. Ekkor az elkészített és összegyűjtött fényképek segítségével felidéztek a négy napot. Jó volt visszaneézni a kirándulás képeit, aki akarta az egyes képekhez, helyszínekhez kapcsolódóan elmondhatta élményeit, benyomásait. Összességében mindenki jól érezte magát. Megszerzett tudásunkat egy feladatlap segítségével mérték fel.

2016. június 14-én témanapot rendeztünk, ennek során élménybeszámolót tartottunk a 11. B-eknek, akik 7.-es korukban szintén részt vettek a „Határtalanul” programban, ők a Felvidéket kalandozták be. Ezért az élménybeszámoló kölcsönössé vált. A témanap második állomásaként az előre kinyomtatott fényképekből egy kiállítást készítettünk, amit az iskola egyik folyosóján meg is nyitottunk, így az iskola összes diákja megnézhetette, hogy merre is jártunk. Majd megnéztünk egy filmet az 1848-49-es szabadságharcról és az aradi vértanúkról. A témanap zárásaként megkoszorúztuk az iskolánk névadójának, Vasvári Pálnak a domborművét.

